

ДУХОВНІ ВІДКРИТТЯ

Ко́ли Бог не відповідає на молитви

Псалом 76

РЕЙ СТЕДМАН

КОЛИ БОГ НЕ ВІДПОВІДАЄ НА МОЛИТВИ

(Псалом 76)

Вас коли-небудь вводили в оману, навчаючи, що за допомогою молитви можна вирішити всі свої проблеми? Хіба не потрібно гучніше й наполегливіше стукати в “небесні двері”, коли Бог мовить і, здається, не реагує на всі наші благання?

В цьому витязі з книги Рея Стедмана “Псалми – народні пісні віри” ви ознайомитеся з істиною, що інколи молитва – це не найперший крок, який ми маємо зробити, потрапивши в халепу. Рей Стедман, досвідчений пастор, вказує, що інколи метод “просто більше молися” не спрацьовує, не дарує мир нашим серцям, не призводить до вирішення проблеми.

Але що ж робити, коли не знаємо, де ще можна отримати допомогу? Прочитавши цю брошуру, ви дізнаєтесь, як оновити свої сили в часи, коли почуваєтесь немічними, коли страх охоплює серце.

ЗМІСТ

В часи сумнівів (Пс. 76:2–14)	4
У глибоких водах (Пс. 76:14–21)	16

В ЧАСИ СУМНІВІВ (ПС. 76:2-14)

X тось сказав: “Ви, напевно, знаєте, що у вас проблеми з вірою, якщо ви молитеся приблизно так: «О Боже (якщо Ти справді існуєш), спаси мою душу (якщо я дійсно її маю), щоб після смерті я потрапив до раю (якщо він насправді є)»”. Така молитва більше схожа на жарт, але коли вже третя година ночі, а ми ніяк не можемо заснути через сумніви, тут уже не до сміху. Сумніви стають джерелом неспокою, тривог, внутрішніх страждань, віддаляють нас від Бога, відчужують від Нього.

Інколи сумніви мають емоційну природу. Коли лікар повідомляє: “У вас рак”, коли втрачаємо кохану людину, коли наше серце розбите, тоді ми кричили в душі Богу: “Чому? Ти міг би не попустити цього, але допустив! Якщо Ти все-могутній і люблячий Бог, то чому дозволив цьому статися?” В такі моменти ми буваємо розчаровані Бо-

gom, наші зранені емоції стають джерелом сумнівів.

Але бувають випадки, коли джерелом сумнівів стає розум. Біблійний учитель Дж. Кемпбелл Морган (1863–1945 рр.) почав проповідувати в 13-річному віці. Не маючи формальної богословської освіти, він присвятив себе глибокому дослідженню Святого Письма. Тому й не дивно, що ще юнаком він став дуже затребуваним біблійним учителем. Але в 19 років пережив кризи віри, які ледь не зруйнували його служіння.

Морган почав читати праці деяких учених та агностиків, таких як Томас Хакслі та Герберт Спенсер, і окремі їхні аргументи здалися йому досить переконливими. Коли ці сумніви посилилися, Кемпбелл склав усі заплановані лекції та виступи й закрився в кімнаті з однією Біблією. Цілими днями він читав Святе Письмо сторінку за сторінкою. Він сказав собі: “Якщо Біблія справді є Божим Словом, то достатньо просто відкрити для неї свій ро-

зум, і вона звільнить від усіх сумнівів”.

Через кілька тижнів Морган нарешті залишив своє добровільне усамітнення й оголосив: “Біблія знайшла мене!” Він повернувся до служіння проповідника, впевнений, що Бог діє в його житті, що Біблія – надійне Слово Бога. Ті, хто чули тоді його проповіді, свідчили, що слова вчителя стали сповнені новою духовною силою, оновлені переконанням.

Псалом 76 написаний, щоб допомогти тим, хто змагається з сумнівами. В ньому йдеться про людину, яка ледь не зневірилася через, як її здавалося, небажання Бога реагувати на її молитви та благання. Цей псалом ілюструє, як ми, віруючі, які здатні сумніватися, мов ті невіруючі, можемо зробити крок від відчаю до міцної віри в Бога.

ПРИКРІ ПРОБЛЕМИ, РУЙНІВНІ СУМНІВИ

Псалом 76 починається з жалібного плачу людини, що потерпає від болю.

Асаф пише:

Мій голос до Бога, – й я кликати буду, мій голос до Бога, – й почує мене! В день недолі моєї шукаю я Господа, до Нього рука моя витягнена вночі й не зомліє, не хоче душа моя бути потішена: згадаю про Бога й зідхаю, розважаю – й мій дух омліва! (Пс. 76:2–4)

Асаф не уточнює, яке саме лихо його спіткало. Можливо, то була якась трагічна втрата, жахлива хвороба, зрада друга або бунтівна поведінка сина чи доньки. Нам невідома причина його нещастя, але очевидно, що емоційний стан автора був дуже важкий. З плачем він звертається до Бога, але дух його вгасає. Асаф почувається цілком зламаним своїм нещастям і розчаруванням. Хоча й намагається зосередитися на Божій благості, душа його відмовляється втішатися. Він цілком зарурений у своє горе.

“Ти держиш повіки очей моїх, я побитий і не говорю”, – продовжує жалітися автор псалма (Пс. 76:5). Даремні його спроби заснути –

очі не стуляються. Стан Асафа настільки подавлений, що він неспроможний навіть описати іншим свої почуття. Він прямо і чесно говорить про своє горе, нічого не приховуючи, широко бажаючи відкрити своє зранене серце.

Інколи нам, віруючим, дуже не подобається визнавати, що проблеми та сумніви – невід'ємний аспект християнського досвіду тут, на землі. Але це дійсно так! Сумніви – нормальне явище в християнському житті. Я маю на увазі, що досягнення духовної зрілості веде нас через боротьбу з сумнівами. Ми постійно вчимося долати зневіру, щоб Бог міг привести нас до непохитної віри.

Чимало християн міркують так: “Тепер, коли я став віруючим, моя віра вбереже мене від будь-якої проблеми і будь-якого сумніву”. Але книга Псалмів свідчить про зворотне. Людське життя сповнене проблем та сумнівів, і ніхто цього не розумів краще за Самого Ісуса. Згадайте Його страждання в Гетсиманії. Ми бачимо

Його там приголомшеним і стривоженим тим, що на Нього чекало. Він, гукаючи до Небесного Отця, благав: “Отче, як воліш – пронеси мимо Мене цю чашу! Та пропре – не Моя, а Твоя нехай станеться воля!” (Лк. 22:42)

Пізніше, на хресті, відчуваючи самотність, Ісус кричав у розpacі: “Боже Мій, Боже Мій, нащо Мене Ти покинув?” (Мт. 27:46) Якщо Сам Господь пізнав важку внутрішню боротьбу, виконуючи Божу волю в Своєму житті, то Він напевне розуміє, якими розгубленими та зневіреними буваємо й ми з вами.

В 2 Кор. 4:8 апостол Павло свідчить про власну знемогу та розгубленість, тому й ми не повинні вважати себе бездуховними через наявність у нашому житті проблем і невдач. Більш того, уявляти християнське життя безпроблемним, позбавленим усілякого болю та сумніву – це поверхнево й нереалістично. Історія Божого народу – то надтривала стрічка трагедій, катастроф, проблем, страждань і,

звісно, сумнівів. Але, дякувати Господу, цим Божа повість не закінчується!

Автор псалма вказує на те, що він робить, намагаючись встояти у випробуванні болем і сумнівом: молиться і розмірковує над якостями й чинами Бога. Очевидно, Асаф – не початківець у вірі. Він знає, як звертатися до Бога в часи духовної кризи, як молитися, про що роздумувати. Та це не дуже допомагає. Біль залишається. Більше того, молитва лише додає страждань, тому що Бог мовчить.

Завжди важко терпіти страждання, але ще важче, коли боїшся, що під тиском проблем можеш втратити віру. Якби таке трапилося, ми програли б не лише одну битву, але й усю духовну війну, тому що віра в Бога – це єдине, що надає нашому життю справжнього сенсу. Кожен біль несе потенційну загрозу зруйнувати віру.

Саме з цією загрозою зіткнувся псалміст. Він спробував молитися, але відчув, що це не спрацьовує. Нама-

гався міркувати над Божим Словом, але все одно почувався всередині спустошеним. Чому? Тому що покладався на ці духовні дисципліни як на засіб духовного одужання, забувавши, що ніякі засоби (хай навіть духовні) в таких випадках не допомагають.

ЖАХЛИВИЙ ВІСНОВОК

Цей псалом викриває всю поверховість і легковажність деяких поширеніх християнських порад тим, хто страждає від духовної кризи. У людини серце розривається від горя, а що ми їй говоримо? – “Молися Господу”, або: “Перебувай у Слові”.

Я не говорю, що ці поради неправильні. Проте вони будуть даремними, якщо неправильно їх подати. Адже молитва (ми це розглянемо далі) – то не перша річ, до якої потрібно звертатися в часи духовної кризи. Ви шоковані? Звучить майже богохульно? Але я лише опираюся на те, про що свідчить Псалом 76.

Коли ми духовно зранені, є дещо, що маємо зробити ще до молитви. Але що це?

Автор псалма зіткнувся з тією ж трудністю, що й ми зазвичай: він гадав, що молитва вирішить його проблеми, і використав її як духовний засіб. Але молитва ніколи не призначалася для подібної цілі. Бог призначив їй бути способом встановлення близьких особистих стосунків між Ним та нами. Отже, ми робимо серйозну помилку, коли використовуємо молитву як засіб.

Ми аж ніяк не допомагаємо страждаочому віруючому брату, коли радимо йому: “Помолися про це”. Після чого той молиться, але молитва не призводить до жодних позитивних змін. Навпаки, ми лише поглиблюємо проблему, ще більше занурюємо брата у зневіру, наслідком чого може бути його відмова від Бога, віри, молитви, біблійного світогляду тощо. Дуже вірогідно, що людина прийде до жахливого висновку: “Віра – марна справа. Бог не відповідає на мої молитви”.

З іншого боку, не дуже добрим буде рішення борсатися якось самому в надії, що як-небудь випливш з мочар сумнівів. Такі випробування Бог часто використовує з метою зміцнити нас духовно. Він допускає в нашому житті статися різним важким подіям, щоб чогось навчити нас. Тому, якщо ми не шукатимемо саме Божого вирішення проблеми, то провалимо життєвий іспит.

Автор псалма підійшов упритул до небезпечної межі – втрати віри. Відчайдушно намагаючись врятувати її, він слідував легко-важним порадам своїх друзів (хоча у них були й добрі наміри), але даремно. Він згадує свою минулу:

Пригадую я про дні давні, про роки відвічні, свою пісню вночі я пригадую, говорю з своїм серцем, а мій дух розважає (Пс. 76:6–7).

Ці слова можна перефразувати таким чином: “Я шукаю відповідей, тому кидаяю свій погляд у минуле. Згадую ті часи, коли Бог сповняв мое серце піснею

навіть у лихі години, коли я потерпав від безсоння. Я розмірковую над минулим, і дух задає мені багато питань". Асаф пригадав колишні Божі благословення, прояви Його ласки в минулому, псалми, які колись Господь давав йому в часи болю і страждань.

Та чи допоміг Асафу цей погляд у минулі? Хоча він і наповнив розум спогадами про колишні дні та пісні вночі, наразі його серце, що крається сумнівами, наполегливо вимагає відповідей. Ці сумніви схожі на стріли, які летять у серце з усіх сторін; але всі вони насправді зводяться до одного важливого питання: "Чому Бог мовчить?" Саме це питання важким камнем тягне страждальця на дно відчаю, що й відображене в наступних віршах:

Чи навіки покине Господь, і вже більш не вподобає? Чи навіки спинилася милість Його? Чи скінчилося слово Його в рід і рід? Чи Бог милувати позабув? Чи гнівом замкнув Він Своє милосердя? (Пс. 76:8–10)

Виникають цілком логічні запитання: якщо Бог благословляв мене в минулому, чому не робить цього тепер? Чому я почуюся полишеним, кинутим напризволяще? Невже Його милість до мене вичерпалася? Може, Він гнівається на мене?

Автор псалма щирій із самим собою, хоча це дуже болісно. І зрештою він приходить до жахливого висновку. Переклад Огієнка дає досить точний переклад наступного вірша: "І промовив був я: «То страждання моє – переміна правиці Всешинього»" (Пс. 76:11).

Асаф фактично говорить: "Я проаналізував ситуацію. Я молився всю ніч. У минулому Бог відповідав на мої молитви, але тепер Він зовсім не допомагає мені. Я дослідив своє серце і не знайшов у ньому відповідей на свої болючі запитання. Отже, приходжу до єдиного висновку: у мене були помилкові погляди на Бога. Я був упевнений, що Він незмінний, що я завжди можу прийти до Нього й отримати допо-

могу. Але виявляється, що це не так. Мені нічого не залишається, як констатувати змінність Бога. Я не можу завжди покладатися на Нього. І це найжахливіше!"

Чоловік опинився на межі втрати віри. Ця жахлива перспектива була справжньою трагедією. Все, що колись приносило його серцю спокій, що було джерелом втіхи, тепер обвалювалося, наче скеля під його ногами над прірвою. Що тепер робити? Як врятуватися від неминучого краху віри?

НЕМОЖЛИВИЙ ВІСНОВОК

Але далі думки автора не сподівано змінюють свій напрямок. Він пише:

Пригадаю я вчинки Господні, як чудо Твоє я згадаю віддавна, і буду я думати про кожен Твій чин, і про вчинки Твої оповім! (Пс. 76:12–13)

Раптом сталося радикальне переосмислення кризи своєї віри. Асаф виказує нове відчуття впевненості її віри, яким колись

були сповнені його молитви. Що ж змінилося? Що трапилося між віршами 11 та 12, завдяки чому автор перейшов від зневіри до віри? Відповідь дуже проста: він зрозумів, куди можуть привести сповнені сумнівів думки! Автор досяг останньої межі зневіри. Він подумав, що Бог змінився, і наступним кроком міг бути лише жахливий висновок: Бог – насправді не Бог.

І дійсно, якщо Бог змінний, то Він не дуже відрізняється від людей, хіба що має божественну силу. Незмінність Божого характеру – дуже важливий елемент в уявленні Асафа про Бога. Отже, якщо Господь здатен змінитися, Він цілком може стати нелюблячим, несправедливим. А такий “бог” – насправді не Бог.

Саме на цій критичній межі між вірою та невір'ям і зупинився автор псалма. Ще один крок – і він провалився б у прірву фактичного безбожжя. Розуміючи, куди спрямовують його сумніви, Асаф намагається

відійти від краю жахливої безодні. Ось чому в вірші 12 ми бачимо, що русло його думок повернулося зовсім в іншому напрямку.

Автор псалма розуміє, що незмінність Бога – одна з фундаментальних істин Святого Письма. Новозавітний автор Яків у своєму листі пише про Бога як про “Отця світил, що в Нього нема переміни чи тіні відміни” (Як. 1:17). Тобто Бог абсолютно надійний, на Нього завжди можна покластися. Його любов ніколи не припиняється, милість не вичерпується. Ці істини є ключовими в біблійному описанні Бога.

Важливо розуміти, що Асаф не отримав відповідей на свої продиктовані сумнівами запитання. Його рішення вірити Богу не було наслідком емоційного чи розумового рішення. Це рішення цілком стало плодом його вольового зусилля. То був свідомий вибір – зробити крок подалі від небезпечної прірви невір’я, і цей вибір став рятівним.

Саме це я й раджу вам робити, коли ви змагаєтесь

з сумнівами. Подивіться на кінець шляху, яким ідете. Усвідомте, куди вас ведуть ваші кроки. Коли ви побачите “кінцевий пункт” свого руху, то напевне жахнетесь. Але саме ця жахлива картина майбутнього зумуєть вас краще пильнувати свої кроки. Адже на кону стоїть не що-небудь, а фундаментальні істини про сутність Бога та сенс життя; тож висновок, до якого ви прийдете, вплине на кожний аспект вашого життя. Отже, потрібен чесний погляд на те, куди ведуть ваші сумніви. Не тікайте від сумнівів, а краще подивіться їм у вічі. Бог – дійсно живий Бог, Біблія справді істинна, християнська віра має твердий фундамент, тож не бійтесь, що ваші чесні питання похитнуть основи християнства.

Якщо ви аналізуватимете Святе Письмо, то неодмінно прийдете до того ж висновку, що й колись апостол Петро. Якось Ісус зробив натовпу кілька дуже вимогливих заяв, через що більшість учнів залишили Його. Спостерігаючи за тим,

як вони відходять, Христос звернувся до дванадцяти учнів зі словами: “Чи не хочете й ви відійти?” Але Петро відповів: “До кого ми підемо, Господи? Ти маєш слова життя вічного” (Ів. 6:67–68). Цей учень сказав приблизно таке: “Господи, те, що Ти зараз сказав, не вкладається в голові, і здається, ми взагалі перестали Тебе розуміти. Ми думали, що осягнули Твою науку, але наразі Ти Своїми словами просто нас шокував, повністю збив з пантелику. Та, проаналізувавши альтернативи, ми запитуємо себе: хто ще інший може сказати нам істину? Куди нам поткнутися? І ми прийшли до висновку, що й надалі слідуватимемо за Тобою, тому що тільки Ти маєш слова, які ведуть до вічного життя”.

У подібній ситуації описився й Асаф. Сумніви привели його до неможливого висновку, до самого краю безодні, назва якої – невір’я. Кинувши погляд у ту прірву, він, мобілізувавши свою волю, прийняв

рішення й надалі вірити в Бога.

ТОЧКА ПОВОРОТУ

Але як же бути з тими сумнівами, що краяли серце автора псалма? Адже неможливо постійно жити на межі між вірою та зневір’ям. Зрештою ми маємо обрати шлях – або віри, або невір’я. Та якщо хочемо позбутися сумнівів, нам потрібні відповіді, які б їх розвіяли. Якщо не отримаємо тих відповідей, то ці приховані, заглушені сумніви будуть зсередини нас руйнувати, доки ми не опінимося в тій безодні невір’я.

Як же Асаф уникає цієї реальної загрози? Він починає думати про Бога. Давайте знову повернемося до прочитаних вище двох віршів:

Пригадаю я вчинки Господні, як чудо Твоє я згадаю віддавна, і буду я думати про кожен Твій чин, і про вчинки Твої оповім! (Пс. 76:12–13)

Зверніть увагу на майбутній час діеслова “пригадаю”. Він вказує на рішен-

ня діяти конкретно і перестати бути жертвою власних сумнівів. На перший план виходять воля та розум автора псалма. Тепер контроль над духовною кризою буде виконувати не серце, а розум. У момент прийняття такого рішення Асаф переніс фокус із себе та своїх обставин на Бога.

Гадаю, ви не забули мою тезу, що молитва – то не найперше, що ми маємо робити під час кризи віри. Впевнений, це вас дуже здивувало, і ви з нетерпінням чекаєте відповідь, що ж саме потрібно робити спочатку. Відповідь дуже проста: перед тим, як молитися, потрібно розмірковувати над якостями та чинами Бога. Щоб молитва була ефективною, треба правильно розуміти, Хто такий Бог, треба зосередитися на Ньому, а не на своїх проблемах, проханнях, потребах, почуттях, болях, сумнівах тощо.

Ми ж склонні спочатку молитися, а не розмірковувати (якщо взагалі це робимо). Коли ж спершу молимося, то зазвичай пере-

раховуємо свої проблеми, страждання, страхи, тривоги. Якщо молимося до розмірковування, то ставимо в центр молитви самих себе, а не Бога. “У мене проблема! – кричимо ми. – У мене депресія! Боже, Ти потрібен мені, щоб вирішити мої проблеми!”

Нам треба вчитися ставити в центр молитви Бога. Ми маємо роздумувати над Його якостями та чинами за допомогою Святого Письма, яке є Словом Божим до нас. Нам слід думати про особистість Бога, Його вчинки в історії народів і в нашему житті. Тільки так ми зможемо в центр своїх молитов поставити Бога, а не самих себе. Замість “у мене проблема” – будемо говорити: “Боже, Ти – Господь моого життя і контролюєш усі мої проблеми. Ти святий і милостивий, незмінний і цілком надійний. Ти – все, чого я бажаю і потребую в своєму житті”.

Бачите, як розмірковування над якостями чинами Бога цілком змінює напрямок молитви? Бачите,

як це змінює наш фокус? Ми зосереджені на природі та діях Бога, а не на своїх проблемах і почуттях! Бачите, як це веде нас від природного егоїстичного мислення до висот духовного мислення?

Тепер, можливо, ви починаєте розуміти, про що взагалі йдеться у пс. 76. Асаф починає зі звичного для людей порядку: спочатку молиться про свої проблеми, замість того щоб розмірковувати. Його молитва відображає егоїстичне бажання якомога швидше позбутися власних проблем. Він починає не з роздумування над тим, який є Бог, а з дорікань: “Дивися, Боже, яке зранене мое серце! Дивися, скільки сліз я пролив, а Ти все мовчиш!” Коли на першому місці стоїть наше “я”, емоції починають контролювати наші розум і волю.

Але коли фокус автора псалма змінюється (вірш 12), міняється й характер та напрямок його молитви. Замість зосередженості на своєму болі й жалості до самого себе, він цілком зо-

середжений на Богові. Псалом 76 містить глибоку психологічну істину. Спочатку він показує людину, яка є рабом своїх емоцій і дивиться на Бога, а також на природу й причину своїх проблем крізь призму власних тривог і відчаю. Такі сповнені гіркоти й розчарування почуття привели автора псалма до межі цілковитої руйнації віри. Коли ж Асаф поставив у центр своїх молитов Бога, а не себе, все радикально змінилося.

Ми з вами – обмежені істоти. І наше мислення теж обмежене, коли ми починаємо молитви з прохань про власні проблеми й почуття. Коли ж починаємо молитву з того, Яким є Бог, то на перше місце ставимо Його необмеженість. Він – Творець всесвіту, Джерело життя. В Ньому – всяке пізнання та істина. Коли ми фокусуємося на Ньому, а не на собі, то позбавляємо свої молитви всяких земних обмежень. Усе стає можливим лише тому, що ми починаємо з Бога.

БОЖЕ МОВЧАННЯ

Перш ніж перейти до наступних віршів Псалма 76, ми маємо все-таки відповісти на запитання: чому Бог мовчав, чому не відповідав Асафу?

Це питання часто виникає і в нашому житті. Відповідь на цього очевидна, хоча, можливо, дещо шокуюча: Бог мовчить, тому що так вирішив. Він робить це навмисно. Нам неприємно думати, що Бог може навмисно ігнорувати наші прохання про допомогу, особливо в часи духовних, фізичних або емоційних страждань. Ми знаємо: Бог є люблячий і милостивий. І нам здається, що таке судження, буцімто Він навмисно мовчить, коли ми гостро потребуємо Його втручання, суперечить Його природі.

Але чому тоді Бог дозволив Асафу такий тривалий час перебувати у стражданнях, відчай та сумнівах? Відповідь може бути лише одна: Бог прагнув привести його до вищого рівня віри. Але цей процес духовного

зростання і набуття мудрості включає також часи випробувань, змагань із сумнівами.

Ми впритул наблизилися до одного незаперечного духовного принципу: якби Бог щоразу миттєво відповідав на наші молитви, ми б назавжди залишилися духовно незрілими. Нами б завжди керували почуття та настрій. У своїх молитвах ми постійно були б зосереджені на собі, а не на Богові, мали б плотські уявлення й не духовні погляди.

Одна з ознак справжньої духовної зрілості – коли емоції, обставини та настрій уже не контролюють нас. Звісно, почуття ми маємо за будь-яких обставин, але вони вже не керують нашим життям, не впливають на стосунки з Богом. Наше життя більше не нагадує шалені хвилі настрою, які то підносять нас від радості до небес, то кидають у вир депресії. Наше духовне життя стабільне, віра міцна, незалежно від обставин, як у нашого Господа Ісуса Христа.

Але цієї духовної здійсненості ми ніколи не досягнемо, якщо Бог завжди буде миттєво відповідати на наші молитви. Ми ніколи не здобудемо міцну віру й не загартуємо свій християнський характер, якщо на нашу довіру Богу будуть впливати емоції, обставини та настрій. Ось чому Бог навмисне мовчить і приходить Свою присутність – щоб ми все більше уподоблювалися Христу.

Якщо у вас зараз період важких випробувань, а Бог, здається, мовчить, я хочу, щоб ви знали: Він поруч з вами, разом з вами страждає та співчуває, допомагає вам духовно зростати, гартувати свій характер. Завдяки цьому болісному досвіду ви пройдете таку школу, яку б інакше ніколи не пройшли. Хоча здається, що Бог мовчить, Він серед цих випробувань будує з вами такі глибокі стосунки, яких у вашому житті ще не було. Він веде вас до такого рівня віри – віри глибокої, яка винагороджує, – про яку ви навіть не мріяли.

Тому незабаром ви зможете, як Асаф, сказати з радістю: “Пригадаю я вчинки Господні” (Пс. 76:12). Для цього ви маєте Святе Письмо.

У ГЛИБОКИХ ВОДАХ (ПС. 76:14-21)

Якби потрібно було визначити період, коли Ізраїль отримував найбільше Божих благословень, то незаперечно, це був би час визволення з єгипетської неволі. Саме в той історичний момент мало місце остаточне становлення Ізраїлю як нації. Книга Псалмів постійно посилається на цей період, коли Бог навів на Єгипет десять кар, дивовижно розділив Червоне море і благополучно врятував Свій народ від єгипетської армії. А ще Бог годував ізраїльтян у пустелі й вів їх стовпом вогню вночі і стовпом хмарі днем.

Тисячі людей, у тому числі й чимало чужинців, були свідками тих чудес-

них подій. Тож, коли Ізраїль підійшов до ріки Йордан, яка відділяла його від Обіцяної Землі, виявилось, що ханаанеяни вже знають про могутню руку Божу. Вороги вже тремтіли від страху, що суттєво полегшило тріумфальне завоювання Ханаану. Ці поганські народи чули і про кари над Єгиптом, і про те, як розділилося Червоне море. Вони не заперечували, що ізраїльтян спрямоване могутня Божа рука.

Саме про ці події згадує Асаф, коли пише:

Пригадаю я вчинки Господні, як чудо Твоє я згадаю віддавна, і буду я думати про кожен Твій чин, і про вчинки Твої оповім! (Пс. 76:12–13)

У нас, християн, є свої “давні історії”. Ми можемо згадувати могутні вчинки Господа нашого Ісуса Христа. Можемо роздумувати над Його вченням, зціленнями, які Він здійсняв, над Його смертю на хресті та воскресінням. Усі ці події є історичними фактами.

Апостол Павло засвідчив ці історичні факти,

коли, стоячи перед царем Агріппою, згадував про смерть і воскресіння Ісуса: “Бо не гадаю я, щоб із цього що-будь сковалось від нього, – бо не в закутку діялось це” (Дії 26:26). Інакше кажучи, смерть і воскресіння Христа були цілком доведеним фактом, засвідченим багатьма свідками. Воскреслий Господь явився не одній людині чи десятком Своїм учням. Одночасно понад п’ять сотень чоловіків і жінок були свідками Його воскресіння.

Отже, коли ми читаємо слова псалма: “Пригадаю я вчинки Господні”, – то можемо сказати: “Так, амінь! Бог справді вчинив великі діла! Він вивів Ізраїль із Єгипту, провів його через глибокі води Червоного моря. Він також воскресив Господа Ісуса, піднявши Його з могили, і тепер Христос живий і царює навіки!”

Великі Божі вчинки – то історичний факт. Життя, смерть і воскресіння Христа – не міф, а бувальщина. “І Слово сталося тілом, і перебувало між нами” (Ів. 1:14).

Потім Ісус був розп'ятий і воскрес із мертвих. Новонароджена церква не встояла б перед натиском і просто була б знищена, якби не чисельні свідки Ісусового воскресіння. Ніхто б не погодився вмирати за вигадки. Отже, воскресіння Христа – центральна подія в історії людства. Ось чому ми можемо разом з Асафом сказати: “Пригадаю я вчинки Господні”.

БОЖА ВЕЛИЧ

Автор псалма показав нам актуальну цінність роздумування над Божими вчинками в минулому. Далі Асаф у своєму псалмі вказує на позитивні наслідки таких роздумів:

*Боже, – святая дорога
Твоя, котрий бог великий, як Бог наш? Ти
Той Бог, що чуда вчиняє, Ти виявив силу
Свою між народами, Ти визволив люд Свій раменом, – синів Якова й
Йосипа! (Пс. 76:14–16)*

Як ми вже бачили в першій половині цього псалма, автор пережив

важкий період сумнівів, і ці сумніви привели його до межі невір’я. Але потім його думки про Бога прийняли інший напрямок, що чудово відображені в наведених вище віршах. Асаф прийшов до висновку, що Бог – великий і святий.

Наша віра залишається міцною, поки ми переконані у двох фундаментальних істинах, які висловлює тут автор псалма: 1) Бог святий; 2) Бог великий. Розмірковуючи над досконалістю та безмежною величчю Бога, Асаф сповнився трепетним почуттям благоговійного страху.

Ми, люди, полюбляємо хвалитися своєю величчю. Ми вважаємо себе могутнimi, створивши жахливу зброю масового знищення – скажімо, водневу бомбу. Ця бомба, що вивільняє енергію, плавлячи ядра атомів водню, здатна знищити місто з населенням у кілька мільйонів. Але хіба зрівняється сила всіх водневих бомб землі з могутністю Бога?

Наше сонце функціонує за тим самим принципом,

що й воднева бомба: генерує енергію, плавлячи ядра атомів водню. Та чи відомо вам, яка це енергія? Кожну секунду вона дорівнює 100 більйонам водневих бомб! Але це сонце, яке у 300 000 разів більше за Землю, є лише незначною зіркою в галактиці Чумацький Шлях. А ця галактика є однією зі 100 більйонів галактик відомого нам Всесвіту! Інакше кажучи, щомиті створений Богом Всесвіт вивільняє енергію, яка перевершує всі найпотужніші людські арсенали в трильйони і трильйони разів!

Отже, коли ви почуєте, що хтось вихваляється людською величчю, нагадайте йому про велич Бога, Який створив наш Всесвіт! Це допоможе тій людині зрозуміти, Хто насправді величний!

РЕАЛЬНІСТЬ ЧУДЕС

Далі Асаф пише: “Ти Той Бог, що чуда вчиняє, Ти виявив силу Свою між народами” (Пс. 76:15). Ці слова містять глибоке значення – як тоді, кілька ти-

сяч років тому, так і в наш час.

Божі чуда демонструють нам Його силу, яка виходить за межі людського розуміння. Не секрет, що в сучасному світі більшість людей вважають віру в чудеса забобоном. Однак протягом багатьох століть ці надприродні явлення Божої сили вказують на те, що Бог здійсняє Свою працю. Саме ця надприродність доводить людям, що Бог та Його могутність є дійсно реальними.

Візьміть, наприклад, перехід Ізраїлю по дну Червоного моря. Це велике чудо вплинуло на всю людську історію. Існування націй, які є сьогодні, – результат тієї надприродної події. То був великий день, коли Бог розділив товщу води, щоб Його народ міг пройти по дну моря, як по суходолу. Коли тим шляхом ринули за ними єгиптяни, вони були потоплені водами, які знову повернулися на своє місце.

Ніхто з людей нічого подібного не вчиняв. Для людських істот це неможливо. Вони неспроможні

дублювати Божі вчинки, а здатні лише принижати Богу велич. Як сказав один агностик: “Чудеса неможливі. А значить, іх ніколи не було”. Інші ж скептики взагалі використовують коловий доказ: “Бога немає, тому чудес не існує. Чудес не існує, отже, Бога немає”.

Подібні аргументи насправді нічого не доводять. Логіки називають таке мислення “умовиводом з припущенським”, які бездоказово приймаються за істинні”. Такі хибні силогізми базуються на гіпотезах, що по даються як доведені факти.

Просто дивується, як інтелігентні люди, які зазвичай зважають на аргументи, просто відмахуються від доказів існування надприродних явищ. Але якщо пододтися, що Біблію писали чесні та щирі очевидці, то Святе Письмо стає дуже переконливою збіркою вра жаючих чудес.

Дивує й те, що чимало інтелігентних людей, які зазвичай послідовні, весь свій скептицизм і цинізм спрямовують лише на Біблію. Вони приймають

як автентичні повідомлення Світонія, Філона Олександрійського, Юстина Страдника, Тертуліана, Тацита, Євсевія, Геродота, Ксеонофона, Йосипа Флавія, а книги Старого Заповіту вважають у більшій мірі сумнівними, якщо взагалі не брехливими. Але які підстави мають ці люди для виявлення такого неоднакового ставлення? Роблять вони це виключно тому, що Біблія містить чудеса, – адже “всім відомо, що чудес не існує”.

Отже, саме через упередженість чимало істориків і вчених вважають міфом чудеса Виходу, чудеса пророків, чудеса Ісуса Христа. Однак цікаво, що в ті часи, коли ці чудеса відбувалися, їх визнавали навіть найлютіші вороги Бога та Його народу. Прикладом цього є історична подія, записана у Мт. 28. Після воскресіння Ісуса до первосвящеників прийшли воїни, які стерегли печеру з тілом Ісуса, і розповіли про відвальений від входу камінь і зникнення Похованого. Почувши це, перво-

священики дали воїнам хабар і наказали розповсюдити таку чутку: “Його учні вночі прибули, – і вкрали Його, як ми спали” (Мт. 28:13). Ті ж слухняно почали розповідати всім цю неправду.

Чому ж священики та воїни змушені були розповсюджувати неправдиві чутки? Тому що потрібно було якось пояснити, чому печера порожня! Місцезнаходження тієї печери не було таємницею. Кожен міг прийти, зазирнути в неї й побачити, що Ісуса там немає. Так воно й було. У тому, що печера порожня, впевнилися сотні, а можливо, й тисячі людей. Питання було не в тому, порожня печера чи ні, а в тому, чому вона порожня. Для будь-якого неупередженого розуму пояснення було простим і очевидним: Ісус живий, Він воскрес.

Бог, у якого вірить Асаф, – це Бог, що створив увесь Всесвіт з нічого, вивів Свій народ із неволі, розсунувши хвилі моря. Це Бог, Який відкрив запечатану поховальну печеру і вдихнув життя у мертві

тіло розіп'ятого Господа. Це Бог, Який і нині являє Свою могутню силу серед народів.

БОГ-ВИКУПІТЕЛЬ

Продовжуючи розмірковувати над Божими вчинками, Асаф приходить іще до одного висновку: Божі діла не просто великі – вони мають природу викуплення. Бог здійснює великі вчинки, щоб спасті Свій народ і, згідно Свого плачу, повернути йому ключове місце на історичній сцені. Автор псалма пише: “Ти визволив люд Свій рабом, – синів Якова й Йосипа! Села” (Пс. 76:16). Асаф неодноразово включає у цей псалом слово “села”, що означає: “Зупинися і подумай, зроби паузу для роздумів над змістом”.

Що ж має на увазі Асаф, говорячи: “Ти визволив люд Свій”? Слово “визволити” в оригіналі означає: зробити можливим для використання те, від чого не було ніякої користі. Дозвольте навести приклад з моого життя.

Коли я навчався в семінарії, то протягом трьох років був практикантом у двох церквах Пасадени. Щовесни я прибував у це містечко практично без грошей. У мене не було достатньої суми, щоб дотягти до наступної зарплатні. Як же я викручувався? Я брав найдорожче, що у мене було, – друкарську машинку – і ніс її в ломбард. Тих грошей, які мені позичав під заставу лихвар, вистачало на пару тижнів. Коли ж я отримував зарплатню, то летів мерцій до ломбарду викупляти свою річ.

Коли моя друкарська машинка знаходилася в ломбарді, з неї не було ніякої користі. Я не міг її використовувати. Навіть лихвар нею не користувався. Отже, вона лежала незадіяна, доки я не викупляв її. І тільки-но я вносив викупні гроші, друкарська машинка знову приносила користь.

Ось що означає термін “взвілити, викупити”. Викуплення – особлива Божа праця. Лише Бог спроможний це зробити. Я не можу викупити вас від гріхів,

навіть самого себе не можу врятувати. Викуплення – Божа прерогатива. Все, що Він робить у нашому житті, – задля нашого викуплення, бо Господь хоче зробити нас знову придатними “для використання”.

Біблійні чудеса також мають характер викуплення, визволення. Ті чуда, які Бог здійснив у Єгипті, мали звільнити Ізраїль від ярма неволі та привести його до Обіцяної Землі, де він міг бути корисним для Господа. Чудеса Ісуса, зписані в Євангеліях, – перетворення води на вино, зцілення, годування натовпу – були призначені для того, щоб вразити людей, відкрити їм рятівні божественні істини, здатні змінити їхні серця та звільнити від рабства гріха.

Чудо воскресіння, звісно, – найбільше з усіх чудес, що мають характер викуплення. Адже ця надприродна подія врятувала людство від гріха та смерті. Розп'яття Христа було платою за наше викуплення, яку вніс Сам Бог. Він викупив нас із “ломбарду

гріха та смерті”, відновив нас і зробив знову придатними “для використання”.

Все, що Новий Заповіт розповідає про життя Господа Ісуса, має пряме відношення до нашого викуплення. Павло пише: “Бо ви знаєте благодать Господа нашого Ісуса Христа, Який, бувши багатий, збіднів ради вас, щоб ви збагатились Його убозтвом” (2 Кор. 8:9). Зверніть увагу на фразу “ради вас” – у ній відображенна любов Божа, здатна викупляти. Заради нас Господь залишив небеса й зубожів. Заради нас Він перетерпів биття та розп’яття.

“Бо Того, Хто не відав гріха, Він учинив за нас гріхом, щоб стали ми Божою праведністю в Нім!” (2 Кор. 5:21) Бог Отець буквально зробив “гріхом” Свого безгрішного Сина. Ісус став гріхом, зайнявши наше місце, щоб ми могли тепер жити для Нього. Він був розп’ятий і воскрес із мертвих, щоб ми були звільнені від гріха. Святе Письмо свідчить, що зараз Ісус перебуває на небесах, щоб

заступатися за нас, – знову заради нас! У Посланні до єреїв ми читаємо: “Тому може Він завжди й спасати тих, хто через Нього до Бога приходить, бо Він завжди живий, щоб за них заступитись” (Євр. 7:25).

Зверніть увагу на слова Асафа: “Ти визволив люд Свій раменом” (Пс. 76:16). Не сказано, що Бог викупив увесь рід людський. Викуплені лише ті, хто належать до Божого народу. Людство не стало автоматично викупленим після смерті Христа. Ніхто ніколи не був відкуплений без свідомого бажання бути таким. Викуплення призначене для Божого народу, для тих, хто прийняв дар спасіння і буде своє життя згідно Божого Слова.

Проголошення Божого відкуплення вимагає позитивної відповіді. В Посланні до єреїв написано: “Догодити ж без віри не можна. І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, хто шукає Його, Він дає нагороду” (Євр. 11:6). Хтось може сказати: “Але я не

знаю, чи дійсно Бог існує. Як я можу вірити в Нього, якщо не знаю, чи Він є насправді?" Відповідь така: шукай Бога – і Він знайде тебе. Це незмінна обітниця, записана у Святому Письмі. Якщо ви зробите крок назустріч Богу, Він зробить три кроки назустріч вам. Хто дійсно хоче пізнати істину, тому Бог відкриє її.

Чи ви відповіли позитивно на Божу пропозицію викуплення у вашому житті? Чи, може, сидите на самоті, плекаючи жалість до самого себе, і чекаєте, що Бог щось зробить із вами без вашої волі на те? Своєю могутньою рукою Господь викупив багато людей і сьогодні викупляє всіх, хто належить до Його народу. Я наполегливо раджу вам шукати Бога вже сьогодні, наблизитися до Нього і прийняти Його запрошення. Тоді ви зможете разом з Асафом сказати: "Котрий бог великий, як Бог наш?" (Пс. 76:14)

ТОЙ, КОГО БОЯТЬСЯ

Псалом 76 починається з плачу від сумнівів та

відчаю. Але до 25 вірша у автора спостерігається прогресія тріумфальної віри. Тому не дивно, що остання частина цього псалма звучить так:

*Тебе бачили води, о Боже,
Тебе бачили води – й
тремтіли, затряслisia й
бездні. Лилася струм-
ком вода з хмар, тучі
видали грім, також там
і сям Твої стріли літа-
ли. Гуркіт грому Твоого
на небесному колі, й бли-
скавки освітили вселен-
ну, тремтіла й трясла-
ся земля! Через море до-
рога Твоя, а стежка
Твоя – через води велики,
і не видно було Твоїх
стін. Ти провадив народ
Свій, немов ту отару,
рукою Мойсея та Ааро-
на (Пс. 76:17–21).*

Автор псалма звертається до найважливішої події в історії Ізраїлю, коли Бог вивів Свій народ і розділив води Червоного моря. Які ж духовні істини Асаф виводить із цього надзвичайного факту?

Перш за все, він визнає суверенний Божий контроль над людьми та природою.

Використовуючи метафоричну мову, яка підкреслює велич Бога, автор вказує, що від наближення Творця, від Його могутності тремтіло від страху Червоне море.

Можна лише уявити, якими наляканими були ізраїльтяни, коли дісталися того моря: попереду вода (шлях перекритий), а позаду єгипетська армія. Становище здавалося безнадійним. Але те велике страшне море, яке так лякало єреїв, саме було перелякане Божою присутністю! Поетична мова Асафа зображує море, яке, побачивши Бога, почало від страху тремтіти і трястися.

Але Бог звелів Мойсею простягнути свій жезл. Мойсей послухався, і море розділилося. Води стали стіною по обидва боки, і ізраїльтяни пройшли по сухому дну. Вони так боялися цих вод, але самі води ще більше боялися Бога, тому не сміли заподіяти зло тим, кого Сам Бог захищав Своєю могутньою рукою.

Подібний випадок знаходимо і в Новому Заповіті. Сталося, що Ісус разом з

учнями був у човні на Галілейському морі. Раптом здійнялася буря, хвилі почали накривати човен, і той швидко наповнювався водою. Але Ісус спокійно спав на кормі під час цього штурму, підмостили щось під голову. Учні, перелякавшись неминучої гибелі, почали будити Учителя, кажучи: “Чи Тобі байдуже, що ми гинемо?” (Мр. 4:38) Ісус, прокинувшись, мовив вітру та хвильям: “Мовчи, перестань!” (Мр. 4:39) І море одразу ж заспокоїлося. Хоча перед цим учні боялися шаленої бурі, їх іще більше злякала сила та влада Ісуса.

Ці приклади містять важливий духовний урок, який ми з вами маємо пам'ятати під час життєвих штурмів: ті сили, що лякають нас, знаходяться під цілковитим контролем Бога. Те, чого боїтесь ви, саме відчуває страх перед Творцем.

КРІЗЬ МОРСЬКІ ГЛІБИНИ

Далі автор псалма вказує нам, що сили природи – не

що інше як інструменти в Божих руках. Він пише:

Лилася струмком вода з хмар, тучі видали грім, також там і сям Твої стріли літали. Гуркіт грому Твого на небесному колі, й блискавки освітили вселенну, тремтіла й тряслася земля! (Пс. 76:18–19)

Якщо вас коли-небудь захоплювала гроза, то ви розумієте, що має на увазі Асаф: гуркіт грому, від якого на душі холоне; по всьому небі сяють сліпучі блискавки, схожі на вогняні стріли; земля двигтить від усього того. Але всі ці сили в руках Бога, Він ними повеліває. Не існує такої сили – людської, природної чи будь-якої іншої, – яка б діяла без дозволу Всемогутнього. Саме на цю велику істину вказує автор псалма, роздумуючи над подіями минулого – над тим, як Бог вів Свій народ крізь води Червоного моря.

Ця істина яскраво проілюстрована в подіях, які сталися за кілька годин до розп'яття Христа. Здавало-

ся, Він стояв перед римським правителем Понтієм Пілатом такий жалюгідний, після того як друзі Його полишили, Юда зрадив, а Петро зрікся. Коли Пілат ставив Ісусу питання, Він не відповідав. Тоді правитель роздратовано промовив: «Не говориш до мене? Хіба ж Ти не знаєш, що маю я владу розп'ясти Тебе, і маю владу Тебе відпустити?» Ісус відповів: «Надо Мною ти жодної влади не мав би, коли б тобі зверху не дано було» (Ів. 19:10–11).

Як би змінилося наше життя, якби ми дійсно жили, покладаючись на цю велику істину: всі сили світу, всі його системи та властителі контролюються Богом! Уся влада належить Господу! Нішо не торкнеться нас, якщо не буде на те дозволу Самого Бога.

Продовжуючи, Асаф говорить:

Через море дорога Твоя, а стежка Твоя – через води великі, і не видно було Твоїх синів (Пс. 76:20).

Бог вів ізраїльтян через морські глибини. Народ

ізраїльський не знов, куди саме веде їх Господь, але Він приготував їм шлях. Бог знов, що робить. Розмірковуючи над цією чудесною подією, автор псалма виявляє ще одну велику істину: той факт, що ми не розуміємо Божих дій, не означає, що Він нічого не робить у нашому житті.

Це досить важка спраوا – змусити свій розум заспокоїтися. Ми – дуже нетерплячі істоти. Ми завжди намагаємося якось пояснити всі Божі вчинки, плани та цілі саме зараз. Тому панікуємо, доки Бог вкотре не запевнить нас у тому, що Він усе контролює.

Так було і з ізраїльтянами, які потрапили в пастку біля Червоного моря. Ми читаємо у Вих. 14 про те, як їхній табір опинився на узбережжі, як вони побачили стовп хмар і відчули, що земля здригається від кінських копит і скреготу колісничних коліс. Ізраїльтян наздоганяла армія фараона. Євреї почали плакати перед Богом і звинувачувати Мойсея в неминучій загибелі: “Чи через те, що не

було гробів в Єгипті, ти забрав нас умирати в пустині? Що це вчинив ти нам, щоб вивести нас із Єгипту? Чи це не те саме ми говорили до тебе в Єгипті, кажучи: Позостав нас, і нехай ми робимо Єгиптові! Бо ліпше нам рабство Єгиптові, аніж помирати нам у пустині!” (Вих. 14:11–12)

Народ ізраїльський втратив віру в Бога та Мойсея. Останній змушенний був їх підбадьорювати: “Не бійтесь! Стійте, і побачите спасіння Господа, що вчинить вам сьогодні” (Вих. 14:13).

Я не наважуюся надто суворо засуджувати ізраїльтян, зважаючи на ситуацію, в якій вони опинилися. Якби я був на їхньому місці, то навряд чи повівся б інакше. Хіба ми зазвичай не б’ємо тривогу, коли не бачимо вирішення якоїсь проблеми? Як часто у відчайдушній ситуації ми жаліємося Богу: “Все, це безвихід! Я у пастці! Чому Ти нічого не робиш?” Зізнаюся вам, що я молився так не раз і не двічі. Але така мо-

литва не відображає віру.
Це молитва панікерства.

Чого ізраїльтяни не розуміли й навіть уявити не могли, так це того, що Бог із самого початку планував провести їх через води Червоного моря. Ізраїлю призначено було пройти по дну між стінами товщі води, через могутні морські води. Обраний Богом народ не міг навіть припустити такий варіант спасіння від фараона! Та хоча Божа рука часто непомітна, хоча ми неспроможні іноді зрозуміти Божі дії, Він завжди чітко знає, що робить. Його плахи завжди довершенні, хоча інколи й загадкові.

Про цей принцип ми повинні згадувати завжди, коли почуваемося припертими до стіни, коли вороги, здається, оточують нас з усіх боків, коли обрушується безліч проблем, коли надія вгасає і не видно шляху, який вивів би з абсолютно безнадійної ситуації. В такі часи ми маємо покладати свою надію на Бога, вірити, що у Нього є план – може, іноді незрозумілий і загадковий,

але довершений. Нам важко навіть уявити, що Бог може вчинити. Ми повинні просто довіряти Йому і бути впевненими, що всі Його вчинки неймовірні й чудесні, вони – це найкраще для нас!

“ДОСВІД ЧЕРВОНОГО МОРЯ”

Псалом 76 починається з такого суму та зневіри, що серце крається. Прочитаймо ще раз слова Асафа:

*Згадаю про Бога й зід-
хаю, розважаю – й мій
дух омліває! Села. Ти
держши повіки очей
моїх, я побитий і не го-
ворю (Пс. 76:4–5).*

З його серця вириався стогін, дух його був пригнічений. То була настільки глибока депресія і тривога, що Асаф не міг ні спати, ні навіть говорити. Йому не давали спокою питання про “небажання” Бога зважати на його молитви:

*Чи навіки покине Гос-
подь, і вже більш не впо-
добає? Чи навіки спини-
лася милість Його? Чи
скінчилося слово Його в*

рід і рід? Чи Бог милувати позабув? Чи гнівом замкнув Він Своє милосердя? (Пс. 76:8–10)

Автор псалма подивився на важкі обставини, оцінив свої депресивні емоції і прийшов до висновку, що Бог нічого в його житті не робить. Він сказав сам собі: “У мене такі проблеми, а Бог мовчить. Він, певно, забув про мене, взагалі не діє в моєму житті”.

Але в другій частині свого псалма Асаф приходить до абсолютно протилежного висновку. Чому? Тому що він згадав подібні ситуації в історії ізраїльського народу, коли Бог, здавалося, теж мовчав і нічого не робив. Колись єреї потрапили у пастку: попереду води Червоного моря, а по заду армія фараона. Здавалося, вони приречені. Виходу не було, а Господь мовчав. Не було жодних проявів Його присутності! Однак у Бога був план привести ізраїльтян через великі води моря незримою поки що стежкою. І Господь урятував Свій народ від неминучої смерті, привів

його до безпечної місця – до протилежного берега моря.

Чи нагадують вам ці історії про ваш власний досвід? Чи були у вас такі скрутні ситуації, з яких ви не бачили ніякого виходу? Чи здавалося вам, що ваші молитви долітають лише до стелі? Хіба не дорікали ви Богу за Його мовчання або за несподівану відповідь на своє прохання? Гадаю, всі християни переживають подібне в той чи інший час.

Анна Джонсон Флінт народилася в 1866 році. Вони з сестрою ще маленькими осиротіли. Їх виховували названі батьки, які привели дівчат до пізнання Ісуса Христа як Спасителя і Господа. Але прийомні батьки теж померли, коли дівчата були ще підлітками. Так вони вдруге стали сиротами. А через два роки Анні поставили тяжкий діагноз: гострий артрит. Хвороба прогресувала так швидко, що дівчина у свої двадцять з гаком років уже не могла ходити.

Анна заробляла трохи грошенят тим, що писала

натхненні вірші. Тих ко-
пійок ледь вистачало, щоб
не вмерти з голоду, не ка-
жучи вже про можливість
забезпечити собі необхідне
лікування. Деякі друзі го-
ворили дівчині, що її
страждання є наслідком
маловір'я або якогось при-
хованого гріха. Анні було
дуже прикро, їй хотілося
знати, чи друзі мають ра-
цію. Тиждень за тижнем
вона молилася, досліджу-
вала Святе Письмо і зреш-
тою прийшла до висновку,
що проблеми та страждан-
ня – нормальнє явище
навіть у житті християн.
Інколи Бог визволяє нас із
труднощів у відповідь на
нашу молитву, але частіше
веде нас через скруту.

Однією з біблійних опо-
відей, які втішали Анну
серед страждань, була істо-
рія про те, як Бог вивів
Ізраїль з Єгипту. Той шлях,
яким пройшли єреї (крізь
глибокі води Червоного мо-
ря), чимось нагадував дівчи-
ні її власний життєвий шлях.
Бог вів її крізь “великі
води” важких випробувань
і страждань. Його намір,
зазвичай, – не позбавити

нас проблем, а провести
крізь них. Ви не знатиме-
те, як саме Бог відповість
вам, аж поки ця відповідь
не прийде. Та коли Він
відповість, ви сповнитеся
великою радістю і просла-
вите Господа за той чудес-
ний спосіб, яким Він здо-
лає вашу скруту.

ДОБРИЙ ПАСТИР

Остання істина, яку виявив
автор псалма, звучить так:
Господь є Пастирем Свого
народу. Асаф пише: “Ти про-
вадив народ Свій, немов ту
стару, рукою Мойсея та
Аарона” (Пс. 76:21).

Не думаю, що існує на-
багато краща метафора, яка
зображує стосунки Бога з
Його народом, ніж описан-
ня Бога як Доброго Пастиря.
Останній вірш Псалма 76
нагадує нам перший вірш
Псалма 22: “Господь – то
мій Пастир, тому в недо-
статку не буду” (Пс. 22:1).
Якщо Господь – наш Пас-
тир, ми ні в чому не мати-
мемо недостатку. Господь
опікується нами, Своєю па-
ствою, забезпечує всім не-
обхідним.

Чим саме Господь забезпечує Своїх овечок? По-перше, дарує сенс життя. У чабана завжди є добрі наміри щодо отари. Якщо Він веде їх у гори, то лише тому, що там є хороші пасовища. Якщо веде їх до тихих вод, то має на меті вдовольнити їхню спрагу. І навіть якщо проводить через вовче лігвище, то має й на це причину. Він – Добрый Пастир, що завжди досягає Своїх цілей нам на добро.

Сенс життя дуже важливий для кожної людини. Чому в наш час так багато людей страждають від депресій та суїциdalьних думок? Чому кількість тих, хто зловживає алкоголем і наркотиками, стрімко зростає навіть серед успішних та здорових людей? Вони не знають, навіщо живуть, і намагаються приглушити спиртом та хімікатами біль безцільного існування.

Якось до мене прийшов один чоловік для душевопікунської бесіди. Він сказав мені: “Я маю все, чого бажаю. Але я не бажаю того, що маю”. Він страждав “хворобою безцільності”.

Цей чоловік досяг усіх цілей лише для того, щоб виявити, що всі його досягнення не принесли йому ані миру, ані справжнього задоволення.

Бог – наш Добрый Пастир – дарує нам сенс життя.

По-друге, Господь дарує нам любов – іще один невід’ємний елемент нашого життя, нашу відчайдушну потребу. Добрый Пастир любить Своїх овечок і дарує їм усе, що властиво любові: опіку, захист, їжу. Апостол Петро пише: “Покладіть на Нього всю вашу журбу, бо Він опікується вами!” (1 Петр. 5:7) Ми багато значимо для Бога. Небесний Пастир опікується нашими потребами, в цьому сутність Його пастирства.

Ісус назвав Себе Добрим Пастирем. Він підкреслив, що саме ця якість відрізняє Його від решти і вказує на Його жертовну любов:

*Я – Пастир Добрий!
Пастир добрий кладе
життя власне за вівці.
А наймит, і той, хто
не вівчар, кому вівці не
свої, коли бачить, що
вовк наближається, то*

*кидає вівці й тікає, а вовк
їх хапає й полошить.
А наймит утікає тому,
що він наймит, і не дбає
про вівці. Я – Пастир
Добрый, і знаю Своїх,
і Свої Мене знають. Як
Отець Мене знає, так
і Я Отця знаю, і власне
життя Я за вівці кладу
(Ів. 10:11–15).*

Наш Господь зображує Себе як люблячого Пастури, що тримає Своїх овечок біля грудей, заблукалу повертає, кульгаву лікує – завжди лагідно та ніжно, тому що любить їх. У цьому сутністю тих відносин, які Господь буде зі Своїм народом.

Якщо ви почуваєтесь по-лишеними, кинутими напри-

зволяще, то маєте пам'ятати, що Бог – наш Пастир, Його захищаюча рука завжди над нами. Він повсякчас опікується нами, навіть якщо ми цього й не відчуваємо. Бог постійно пильнує Своїх. Саме до цього висновку прийшов Асаф.

А ви? Чи спроможні ви довіряти Богу навіть у часи сумнівів, тиску, випробувань та спокус? Чи маєте справжню віру в Бога? Знайте, що Він, хоча й веде вас крізь “глибокі води”, зрештою приведе до щасливого і безпечного берега. Тоді ви скажете разом з Асафом: “Боже, – святая дорога Твоя, котрый бог великий, як Бог наш?” (Пс. 76:14)

Ця брошура є витягом із книги Рея Стедмана
“Псалми – народні пісні віри”,
виданої видавництвом РБК “Дискавері Хаус Паблішерс”.

Рей Стедман (1917–1992 рр.) закінчив Даллаську теологічну семінарію і протягом 40 років був пастором Церкви Біблії в Пало Альто (Каліфорнія). Написав понад 20 книг.

Духовні відкриття®

Мета служіння “Хліб Наш Насущний” – зробити мудрість Біблії, яка змінює життя, зрозумілою і доступною для кожної людини.

Брошури серії “Духовні відкриття” презентують світу істину про Ісуса Христа через цікаві, збалансовані та доступні ресурси, що показують важливість Писання у всіх сферах життя. Всі брошури серії “Духовні відкриття” пропонуються безкоштовно для особистого читання та використання їх в малих групах і в евангелізаційному служінні.

Щоб стати нашим партнером у розповсюдженні Божого Слова, натисніть опцію “Пожертвувати”. Дякуємо вам за підтримку матеріалів “Хліб Наш Насущний” і “Духовні відкриття”.

Навіть маленькі пожертви від людей дають можливість місії “Хліб Наш Насущний” нести людям мудрість Біблії, яка змінює життя. Нас не фінансують і не підтримують на постійній основі будь-які релігійні групи або деномінації.

ПОЖЕРТВУВАТИ